

TARİHLE BARIŞIK OLMAYINCA

A.YAĞMUR TUNALI

Tarihle barışık olmayınca

A. Yağmur Tunalı

Gelenekler önemlidir. Gelenek devam ediyorsa öz değişmez, zamana göre usuller değişir. Bizde 2500 yıllık devlet geleneğinden her sıkışan bahseder. Hâlbuki baştakilerin ne tarihten, ne de gelenekten haberleri var. Bunun örneklerini türlü şekillerde görüyoruz. İçerde görüyoruz, dışarda görüyoruz.

Bir mesele çıksa bizimkilerin diyecekleri ve yapacakları son yüzyılın yüzlerce küçük proje devletinin köksüzlüğünden beterdir. O haldeyiz. Kimse meseleye bu açıdan bakmıyor diyemeyiz. Bu memleketin yetişmiş insanları ve bilenleri çok. İtibar görmediklerine bakmayınız, o 2500 yıllık geleneğin çocukları var. Biz hala o büyük devlet fikrinin yaşadığı bir ülkeyiz.

“Toplum sözleşmesi”

Önce düşünce ve devletlerin yaşama ilkeleri üzerinden gidelim: Fikirler tarihe bakışımızla oluşur. Bugünü o bakış şekillendirir. İnsanlarınıza, ana hatlarında ortaklaşılın bir tarih öğretemiyorsanız birliği sağlayamaz ve geleceğe inançla yürüyemezsiniz. Kolay kolay barış sağlanmaz. **Rousseau**'nun *contra* sosyal(*contrat social*) dediği toplum sözleşmesi oluşmaz. Önce tarihinizle barışacaksınız. Barışmak yetmez, iyisiyle kötüsüyle benimseyecek ve seveceksiniz.

Türkiye'nin sağında solunda tarihi anlama krizi var. İdeolojilerimiz, şunu kesin red, bunu kesin kabul üzerine kurulu. **Abdülhamid**'i seviyorsanız şu görüşte, sevmiyorsanız karşıda bir yerdesiniz. Üstelik reddettiğimizi de, kabul ettiğimizi de bilmiyoruz. Verdiğimiz örnek üzerinden gidelim, **Abdülhamid**'i, ne sevenler, ne de sevmeyenler biliyor. Sadece o mu? Cumhuriyet de, Osmanlı da öyle. **Atatürk** de öyle. Ne sevenler biliyor, ne de karşı çıkanlar. Onların üzerinden bir ideolojik kurgu yürüyor ama onlarla alakası yok.

Bu çöküşü görüyor muyuz?

Bu cehalet, öncelikle eğitim öğretim sistemimizin gidereceği bir meseledir. Ne var ki eğitim öğretimde de bu keskinliklerin hâkimiyet savaşı yürüyor. Son yıllara bakın, alternatif veya şimdilik paralel bir tarih anlatımı örgün ve yaygın eğitim-öğretimde esas alınan bir tez halinde. Türk çocuklarının örnek bildiği isimler ve olaylar, kendi tarihlerinden çok Arap veya diğer kavimlerin tarihine dayanıyor.

Elbette geniş bir bakışla yetiştireceğiz. Dünyanın gelmiş büyüklerini de bileceğiz. Dediğim, kendi tarihinin övünülecek derecede yüksek medenî vasfını merkeze almadığımız gibi, olmadığı gibi göstermek, aşağılamak ve kötülemek yolunu tutuyoruz. Bunu yapıyoruz.

Araçlar çok. Önce Batı'yı örnek kabul edişi abartarak bunu yapıyorduk. Şimdi, kurgulanmış bir İslam tarihi, Türk tarihini gölgeleme ve geri plana atma aracı olarak kullanılıyor. O da ideolojik bir seçkiye tabi tutulmuş bir tarih. Doğru dürüst bir tarih değil. Dolayısıyla kaç taraflı bir bozgunun içinde ne düşündüğünü, ne istediğini, geleceğe nasıl yürüyeceğini bilen bir insan tipi yetiştiremiyoruz.

Türk çocukları, kendisini başkaları karşısında Türk olarak hissederek konumlandıramıyor. Kendi değerlerini -ve tabii temel insanlık değerlerini- edinmiyor. Hayaller ve hedefler(ülküler, idealler) zihinlerde yerleşmiyor.

Türk insanı ârafta

Tarihte ortaklaşmayanlar için ne cennet bellidir, ne de cehennem. “Âraf” dedikleri iki arada bir derede kalma boşluğu tarih bilmemek ve kendi tarihini sev(e)memekle doğar. Dünya tarihinin en şerefli, en önemli yerlerinden biri Türk’e aitken, tam tersi bir bakışa gidilmesi kolaylaşır. Türk çocukları, sevmekten çok nefrete alıştırlırlar. Neyi sevdiğimiz değil, neyi sevmediğimizle hareket eder hale geliriz. Bu olumsuzdan, bu ters hareketten yapıcılık çıkmaz, yıkıcıdır. Oradayız.

“Neden bu haldeyiz?” sorusunun cevabını ararken buraya dikkat etmek lazım. Neden başımıza ne dediğini bilmez idareciler geldiğini anlayacaksak buraya bakacağız. Onları bilenler istedikleri yöne sürükleyebiliyorlarsa, bir dedikleri diğer dediklerini tutmuyorsa tarih bilmezliklerine eklenen cehaleti kutsayan ideolojik bakışa bakacaksınız. Üç beş sloganın yanlış ve bozucu etkisine yol açan ana sebep temel yanlışlığıdır. Bu temelden bir bina çıkmaz. Rüzgârda sallanır, aşınır, küçük bir zelzelede yıkılır.

Erdoğan’ın sözü onlara ideolojisi ve yarattığı örnek böyledir. Ömrü olanlar bunu görecek ve okuyacak. Diğer liderler de derece farkıyla ona benzedikleri için önümüzü görecek halde değiliz. İyi ki bu ülkenin bazı şeyleri iyi bilen insanları var. Buna tarih bilgisi ve sevgisi de eşlik ederse buradan kolay çıkarız.

“Kuvay-ı milliye”

Erdoğan’ın yanlışlarını ve memleketi olmaz işlere sürüklediğini yazacak bir siyaset bilimci-sosyolog-psikologun henüz çıkmadığına bakmayınız. Yazılacaktır. Gaflarını yazacak sosyal bilimciden çok bir gazeteci tipi çıkacaktır. Bunlar geleceğimiz için olumsuzluğun uç örnekleri olarak olumlu etkiler yaratacaktır.

Hamas aşkı, daha doğru bir ifadeyle “*İhvan aşkı*”nın bizi nerelere götürdüğünü artık daha net görecek bir ortama önünde sonunda gireceğiz. Büyük millet böyle devam etmez, edemez.

Erdoğan’ın o büyük milletin tarih içindeki rolünü anlayacak bir dikkate yöneleceğini umacak aklı başında bir kimse kalmadığını söyleyenler ne yazık ki doğru söylüyorlar.

Onları haklı çıkaran son örnek Hamas’ı kuvay-ı milliyeye benzetmesidir. Zaten, koca Türk devletinin dış politikasını Filistin’e ipotek edişi bize neler kaybetti, bunları konuşmadık, tartışmadık. Yalnızca İsrail’e kazandırdığını hemen hiç konuşmadık. Bunlar akla ziyan, utandıracak işlerdir.

Tarihe dost olmayanlar

Türk devletini ve tarihini bu kadar bilmemezlik, devlet adamlarından beklenmez. Hadi örneği dışardan vererek düşünülmesini isteyeyim: Hamas’ı Kuvay-ı milliyeye benzetmek, bir Fransız başkanının, İspanya katalonlarının kalkışmasını **Bismark**’ın Alman birliğini sağlamasına benzetmesi kadar tuhaftır. Üstelik Hamas’ın ipi kimin elinde belli değil. Neyi hedeflediği de ayan beyan görünmüyor. İsrail’in istediği gibi hareket ettiği bütün dünyada konuşuluyor. Türkiye’nin arkasında bu kadar kuvvetle yer alacağı bir yapı olmadığı çok açık. Diyelim ki iyidir, düzgündür, yine bunu yapamazsınız. Devletler böyle ölçsüz davranamazlar.

Hiç şüphesiz, Filistinlilerin yüz yıl önce bize yaşattıkları acıları gündeme getirmeden onların yanındayız. Hamas’ın değil Filistin’in yanındayız. Vereceğimiz destekler insani yardımla ve güçlü bir şekilde kınamakla sınırlıdır. Bu kadardır. Zaten başka yapabileceğimiz bir şey de yoktur. Olmadığına da her gün yaşıyoruz. Daha ötesi olacak iş değildir. Arapların sustuğu bir yerde Filistin, Türkiye’nin var oluş meselesi halinde sunuluyorsa, orada derin bir gaflet vardır. “Gaflet”, bu durum için

kullanılacak en hafif ifadedir.

Hiçbir ölçüye sığmayacak bir hareket olduğunu söylemek için büyük devlet adamı veya diplomat olmaya gerek yoktur. Gün yirmi dört saat, evde sokakta, Meclis'te, camide bunu gündemde tutanların verdikleri aşırı görüntünün gösterişten ibaret olduğu herkes tarafından görüldü. Tekrar ediyorum, İsrail nefretini söyleyenlerin İsrail'e şu veya bu şekilde alan açtıkları açığa çıktı. Takke düştü kel görüldü. Kaç türlü zarar verdikleri o kadar açık ki...

O halde yapılan ne?

Görmemiz gereken önemli bir meseledir: Birilerinin derdi tarihtir. Filistin, Hamas, Gazze de bunun hem bahanesi, hem görünür hale gelişidir. Yakın tarihin Cumhuriyet dönemini değersizleştirmek için *Millî Mücadele* gibi Ergenekonlarımızdan biri çapında büyük bir direnişi ve yeniden doğuşu inkâr eden bir ideolojik sapkınlık ön almıştır. *İhvancılık* böyledir. Diğer dini yapılanmaların yalnız kendini beğenmesinin getirecekleri de buna benzer. Buradan iyi bir şey çıkmazdı, çıkmıyor, çıkmayacak. Bunu göreceğiz.

Hamas'ı Kuvay-ı Milliye'ye benzetme, ya iflah olmaz bir cehalet, ya da iflah olmaz bir ideolojik körlük işidir. Bile isteye Türk İstiklâl mücadelesini küçümseyenlerin söyleyeceği bir sözdür ki Cumhurbaşkanı da olan bir Türk parti genel başkanına asla yakışmaz. Bunu başka türlü anlamak mümkün değildir.

Erdoğan'ın aynı sözü Özgür Suriye Ordusu adını verdiğimiz kırk parçalı yapı için de söylediğini biliyoruz. Ösö şimdi nedir, nerelindedir, tam bilen yok. Ama o talihsizliği aşan benzetme kayıtlarda duruyor.

Diyeceğim o ki, buna benzer bir sözü durmuş oturmuş memleketlerin tarihleriyle ilgili kimseye söyletmezler. Söyleyen yerinde kalamaz, bırakmazlar. Türkiye henüz o tarih birliği, barışıklığı ve tabii şuurlunda görünmüyorsa yanacağımız bir meseledir.